

NOTIONALE.

Attributa notionalia, seu personalia ab essentialibus distinguuntur. iv, 196, n. 19.

NOTITIA.

Notitia et verbum procedens per cognitionem est imago, et similitudo expressa non ipsius virtutis, et potentiae intellectivae, ut est virtus operativa, nec ipsius subjecti ut accidens, et ut qualitas inherens, sed est ipsius objecti, cuius est similitudo. ii, 187, n. 11.

Definitio notitiae intuitivae est, quod sit rei praesentis seu existentis prout existens est, id est, ut in exercitio existit et prout existentia et praesentia ipsa exercetur in re. ii, 324, n. 29.

Notitia aliquando sumitur pro eo, quod intellectus concipit cognoscendo, non vero pro actu intellectus cognoscentis. iv, 103, n. 16.

Conceptio quomodo procedat ex notitia secundum S. Thomam. iv, 115, n. 30.

Aliquando potest notitia verbum producere. Non formatur enim nisi per cognitionem, et intellectionem, secundum esse intelligibile, et intellecti in actu ipsius objecti. iv, 116, n. 31.

Illa notitia, ex qua procedit amor viget in ferventibus divino amore. iv, 455, n. 6.

Notitia, seu cognitio supernaturalis, quae habetur de Deo, aut est per visionem beatam, aut per scientiam infusam evidentem, aut per fidem. iv, 977, n. 28.

Notitia intuitiva simplex incapax est habituum propter magnam determinationem suam. vi, 261, n. 20.

Optime potest cognosci ab aliquo quam cognoscatur ejus objectum intuitive. vii, 376, n. 14.

NOVITAS.

Novitatem amor impatiens in sinistros saepe doctrinae fetus degenerat. iv, 166, n. 34, vide Complutenses.

NOVITII.

Novitii non tenentur ad officium divinum recitandum. vii, 820, n. 7.

Novitii an teneantur ex solo proposito ingrediendi religionem permanere in illa. vii, 834, n. 5.

NOX.

Noctis tenebrae sunt symbolum damnationis. iv, 982, n. 1.

Utrum omne auxilium, quod denegatur beatis, nomine noctis significari possit. iv, 983, n. 3.

Quidam negant omne auxilium denegari beatis. Equidem aliquid pertinens ad auxilium sufficiens datur damnatis, et aliquid denegatur. iv, 985, n. 6.

Nox corporalis habet duplicem causam, unam extrinsecam, aliam intrinsecam. Extrinseca est solis absentia: intrinseca est interpositio terrae inter nos, et solem ipsum: ita nox spiritualis damnatorum habet duplicem causam, unam extrinsecam, puta subtractionem gratiae divinae, tam actualis, quam habitualis; aliam intrinsecam, nempe adhaesionem immutabilem ad peccatum. iv, 982, n. 1.

NUMERUS.

An numerus dicat imperfectionem. iv, 292, n. 10.

Numerus Personarum divinarum dividit solum realitatem relativam, et facit pluralitatem. iv, 293, n. 11.

Sic autem non dicit imperfectionem. Non enim componit unum ex pluribus, nec addit aliquid per aggregationem in uno super aliud, nec mensurat multa per unum tamquam per quid simplicius, quae tria imperfectionem important. iv, 292, n. 10, 11.

De numero in divinis, ex concilio Toletano II. iv, 343, n. 25.

NUMISMA.

Numisma quomodo definiatur. iv, 168, n. 38.

NUPTIAE.

Nuptiae unde sic denominentur. vii, 893, n. 5.

O.

OBLAECATIO.

Oblaecationis damnatorum causa duplex, scilicet subtractio gratiae divinae actualis et habitualis, et propria ipsorum malitia. iv, 982, n. 1, vide daemon, damnatio, miseria, nox, poena et regula.

OBDURATIO.

Obduratio, vide excaecatio, obstinatio et Pharao.

OBEDIENTIA.

Obediencia est pars potentialis justitiae, et pars observantiae. vi, 487, n. 1, vide justitia et observantia.

Virtus obedientiae inferior est religione. vii, 704, n. 38.

Est pars potentialis justitiae. viii, 68, n. 13.

Obediencia Christi, vide Christus.

Ad hoc quod scias quid sit obedientia, oportet quod scias quid sit obedire in rebus difficilibus. viii, 240, n. 23.

Qui non didicit per obedientiam subesse, nunquam novit bene praecipiendo praesse. viii, 240, n. 23.

OBJECTUM.

Objecta peccati superbiae Angeli quatuor numerantur. iv, 940, n. 17.

Objecta cognitionis angelicae sunt tria: cognoscit enim se, inferiora sibi, et superiora ad se. iv, 787, n. 1.

Modo inferiora sibi non sint intra suas causas, vide futurum.

Modo non sint pertinentia ad genus moralitatis, ut sunt secreta cordis, vide cogitatio et scutari corda.

Modo sint aliquid universi. iv, 782, n. 27; 849, n. 7, vide futurum.

Supernaturalia objecta quomodo cognoscit Angelus. iv, 863, n. 33.

Objectum intellectus redditur immateriale. iv, 575, n. 5.

Objectum terminativum quomodo dat speciem potentiae activae, et actioni. v, 53, n. 18.

Et quomodo specificet potentiam cognoscitivam. v, 55, n. 20.

Objectum terminativum tantum, est objectum secundarium, et sic nequit specificare. v, 55, n. 20.

Objectum terminativum primum est etiam motivum, et specificans. v, 55, n. 20.

Objectum proximum actus intentionis est finis. v, 55, n. 21.

Objectum secundarium speciem accidentalem dat actui morali. v, 840, n. 15.

Objectum voluntatis est finis, et bonum, vide finis et voluntas.

Objectum ut tale solum specificat actum, non autem quoad exercitium movet, neque etiam in patria. v, 310, n. 15.

Objectum nullum necessitat in via quoad exercitium. v, 312, n. 20.

Objectum adaequatum voluntatis est bonum abstrahens a bono finis et medii, et quomodo. v, 475, n. 20.

Objectum adaequatum cujuslibet potentiae non solum coalescit ex objecto formali et primario, sed etiam ex materiali et secundario, licet cum suo ordine. v, 476, n. 21.

Objectum propositum per intellectum non movet voluntatem efficienter; sed finaliter et formaliter. v, 488, n. 1; 636, n. 52.

Objectum intellectus bene potest concurrere effective ad actum ejus, non autem objectum voluntatis, et quare. v, 514, n. 58.

Objectum in vi solius objectivae motionis nequit necessitare voluntatem quoad exercitium: excipitur Deus clare visus. v, 517, n. 14.

Objectum actus interioris, vide actus interior, etc. et bonitas moralis.

Objectum actus boni dicitur conforme rationi, non ut mere proponenti, sed ut formatae per syndaeresim, prudentiam, divinaeque praecipua. vi, 22, n. 25.

Objectum materiale et formale non est necesse quod distinguantur tamquam duo objecta, sed tamquam duæ formalitates ejusdem objecti. vii, 6, n. 1.

Objectum formale et materiale fidei, vide fides.

Non est idem objectum essenziale, et objectum formale. vii, 323, n. 1.

Objectum spei, vide spes.

Objectum et illius consecutio non sunt duo objecta. vii, 339, n. 3.

Objectum secundarium non attingitur, nisi sub habitudine ad primum. vii, 341, n. 6.

Objectum charitatis, vide charitas.

OBLIGATIO.

Obligationis nomen quid importet. iii, 523, n. 3.

OBSCURITAS.

Obscuritas fidei, vide fides.

OBSERVANTIA.

Observantia est virtus, quæ reveretur auctoritatem alterius. vi, 267, n. 37.

Estque pars potentialis justitiæ, cujus partes sunt dulia, obedientia et gratitudo, et hujus pars est vindictio. vi, 487, n. 1; 671, n. 17, vide justitia.

OBSTINATIO.

Obstinatio, vide inflexibilitas.

Quod est hominibus mors, id lapsus est Angelis. iv, 982, n. 1.

Obstinatio quid. iv, 982, n. 2.

OBSTINO.

Damnati sunt obstinati in malo. iv, 982, n. 2.

OCCASIO.

Occasio peccandi, vide motivum et objecta peccati.

Occasionem peccandi accepit Angelus ex majore Dei beneficio. iv, 893, n. 31.

Sicut ex beneficio incarnationis sumpserunt deicidæ occasionem Deum incarnatum occidendi. iv, 893, n. 31.

OCCIDO.

Licetum est occidere alium in defensionem propriæ vitæ cum moderamine inculpatae tutelæ. vii, 485, n. 1.

Quod verum est, etiamsi aggressus culpabilem causam dederit aggressori. vii, 488, n. 13.

Idem licet propter aliquod maximum nocuum reipublicæ vitandum. vii, 486, n. 4.

Imo teneretur se non defendere, in prædicto casu, vel propter aliquod maximum bonum commune. vii, 486, n. 4.

Occidere non licet aggressorem monacho aut clerico in defensionem honoris, aut vitæ, quando per fugam potest se defendere. vii, 500, n. 11.

Licebit vero fugere occidendo innocentem opponentis se fugæ illorum, si aliter fugere non possint. vii, 500, n. 11.

Licebit autem non se defendere occidendo aggressorem, quando aggressus bonis conjecturis existimat se esse in gratia, et vult pati mortem propter vitandam æternam damnationem aggressoris. vii, 294, n. 3.

Imo et aggressus sæcularis occidere potest innocentem oppositum ab aggressore in sui defensionem, ut simul occidat aggressorem, si aliter non se possit defendere. vii, 500, 11.

OCCISIO.

Occisio, vide mors.

Occisio propria quale peccatum sit. vii, 478, n. 3.

Quamvis in peccato occisionis reperiatur multiplex ratio malitiæ, non est multiplex peccatum absolute loquendo in ordine ad confessionem. vii, 481, n. 14.

Duo casus in quibus specialiter tenetur aggressus seipsum defendere, etiam cum occisione aggressoris. vii, 487, n. 12.

Conditiones quatuor requisitæ ut occisio aggressoris in defensionem propriam sit licita. vii, 489, n. 17.

Occisio alicujus privata auctoritate, non potest assumi tamquam medium ad aliquem finem quantumcumque bonum, aut utile. vii, 492, n. 7.

Occisio aggressoris respectu defensionis propriæ vitæ, non se habet eodem modo sicut se habet occisio malefactorum respectu boni communis reipublicæ. vii, 395, n. 17.

Occisio aggressoris est licita cum moderamine, etc. in defensionem honorum temporalium, quando illa sunt magni momenti, secus si sint parvi. vii, 498, n. 2.

Idem dicendum est de honore. vii, 499, n. 5.

Quando autem bona temporalia sint magni aut parvi momenti, judicandum est respective, et etiam absolute in se ipsis. vii, 498, n. 3.

Occisio alicujus in singulari certamine sive duello, non habet rationem propriæ defensionis, sed potius aggressionis, ideoque non est licita in honoris defensionem. vii, 499, n. 8.

OCEANUS.

Oceanus est locus in quem aquæ congregatæ fuerunt. ii, 738, n. 20.

ODIUM.

Odium formaliter in Deo reperitur. iii, 512, n. 1.

Metaphorice, et consecutive. iii, 513, n. 4.

Duplex est, abominationis, et inimicitiae. iii, 513, n. 4.

Quomodo utrumque Deo conveniat. iii, 513, n. 3.

Odium importat nolitionem boni, et volitionem mali. iii, 514, n. 5.

Ejus definitio. iii, 514, n. 5.

Quomodo nascitur ex amore. iii, 515, n. 6.

Quo nomine Deo repugnet. iii, 515, n. 7.

Odium Dei est in dæmonibus per accidens. iv, 701, n. 14; 884, n. 21.

Odio enim habent Deum, in quantum fa-

cit in eis particulares effectus, qui eorum voluntati contrariantur. iv, 894, n. 33; 936, n. 14.

Odio etiam habent Angelos bonos, in quantum diversificantur penes justitiam, et injustitiam. iv, 893, n. 31; 894, n. 33.

Odium Dei est peccatum capitale, seu primum, seu initiale; sed ultimum, seu finale. iv, 936, n. 14.

Odium Dei est gravissimum inter peccata. v, 240, n. 37.

In esse tamen physico pejus malum est damnatione æterna. v, 240, n. 37.

Odium Dei, et sui ipsius non est violentum, sed voluntarium respectu voluntatis, quia non est contra inclinationem propriam formaliter, sed tantum materialiter. v, 554, n. 30.

Odium Dei et respicit Deum ut in se absolute, sed ratione effectuum quos causat displicentes oderunt. v, 465, n. 16.

Odium Dei quo sensu dicat privationem rectitudinis, et quo non. v, 733, n. 23, vide actus malus, adulterium et infidelitas.

Odium Dei aliquid boni habet ratione entitatis actus, et fugæ a nocivis. v, 735, n. 28.

Odium inimicitiae quomodo distinguatur ab ira. v, 462, n. 8.

Odium inimicitiae non tendit in malum sub ratione mali, sed sub ratione boni, ut destructivi contrarii, seu inimici: destructio autem contrarii bona est. v, 462, n. 8.

Odium inimicitiae quomodo opponatur amori inimicitiae. v, 462, n. 8; 464, n. 11.

Odium abominationis in actu fugæ consistit; odium autem inimicitiae in actu prosecutionis. v, 463, n. 10.

Odium Dei, et similia peccata etiam sublata lege æterna Dei formaliter, manente tamen radicaliter, essent intrinsece mala. vi, 23, n. 27, 28.

Odium aliquando ex similitudine per accidens causatur. vi, 206, n. 4.

Odium duplex est abominationis, et inimicitiae. vi, 208, n. 12.

Odium non potest dari per se loquendo respectu sui ipsius in aliquo, nec respectu veritatis in communi secundum se, bene tamen respectu rerum in universali. vi, 209, n. 14.

Odium gravius est quam ira, quia hæc aliquam rationem justitiae induit. vi, 231, n. 3. Et sic magis, excludit misericordiam, quam ira. vi, 231, n. 3, vide ira.

Odium Dei in esse moris est pessimum in genere peccati. vii, 428, n. 11.

In genere autem physico non est tantum malum sicut æterna privatio visionis beatificæ. vii, 428, n. 4.

ODOR.

Odor inestimabilis erit in corporibus gloriosis. v, 338, n. 18.
Qui odor diffundetur per cælum absque alteratione physica, et percipietur a beatis absque respiratione, qua ibi carebunt. v, 339, n. 19.

OFFICIUM.

Non est de jure divino, quod ab aliquibus personis recitetur. vii, 814, n. 2.
Antiquissimum est in Ecclesia, et a temporibus Apostolorum, non tamen ita est antiqua obligatio ad illud recitandum. vii, 812, n. 4.
Illius distributio in diurnum, et nocturnum, et divisio per horas canonicas, earumque antiquitas. vii, 814, n. 3, vide horæ canonicæ.
Illud recitare tenentur in sacris constituti. vii, 817, n. 3, vide clerici, diaconi, religiosi et sacerdotes.

OMISSIO.

Peccatum primum Angeli non fuit omissio, sed commissio. iv, 956, n. 41.
Omissio est pura negatio, vel privatio actus. iv, 945, n. 29.
Omissio adimpletionis præcepti, cum fuerit voluntarie, habuit peccatum commissio- nis sibi adjunctum. iv, 927, n. 3; 930, n. 6.
Imo eam præcessit peccatum commissio- nis. iv, 930, n. 6.
Nec ipsa omissio potest habere rationem finis secundum se, nisi induat aliquam rationem, quæ positive appetatur, ut propter contemptum vel odium Dei, propter commoditatem propriam vel ad experiendum libertatem. iv, 932, n. 8; 936, n. 14.
Omissionem culpabilem nequit habere beatus cum necessario Deum amet. v, 306, n. 7.
In omissione quæ, et quot concurrunt. v, 384, n. 3.
In omissione cessatio actus dupliciter potest contingere. v, 385, n. 4.
Omissio non est voluntaria remoto omni actu tam intellectus, quam voluntatis circa aliquod objectum. v, 385, n. 5.

Omissio ratione obligationis influit moraliter in effectum. v, 388, n. 8.
Sicut et ratione obligationis omissio imputabilis ad culpam. v, 387, n. 12.
Omissio voluntaria ex specie sua non petit actum, bene tamen prout in individuo. v, 389, n. 19.
Ut omissio sit voluntaria non requiritur obligatio, seu præceptum, bene tamen ut sit imputabilis ad culpam. v, 393, n. 30.
Effectus autem ex omissione secutus sine præcepto non est voluntarius. v, 393, n. 30.
Quod intelligitur de voluntario indirecto. v, 400, n. 49.
Omissio illa est voluntaria quam omittens actu advertit. v, 398, n. 42.
Omissio reddit actum oppositum involuntarium privative. v, 398, n. 42.
Omissio metaphysice sumpta non dicit actum, moraliter autem concomitanter debet dicere actum. v, 724, n. 92.
Omissio actus indifferentis ex specie, vide actus indifferens.
Omissio orationis, vide oratio.

OMITTO.

Omittere enim finem bonum, nullum alium finem appetendo, et ab omni actu cessando, non est Angelo, imo nec homini con- naturale. iv, 930, n. 6; 932, n. 8.

OMNIPOTENTIA.

Nihil incredibile est respectu omnipotentiae Dei. i, 409, n. 30.
Effectus formalis omnipotentiae non est producere res effective, sed reddere Deum potentem producere. ii, 36, n. 23.
Omnipotentia Dei non reddit creaturas intelligibiles per modum speciei, et in esse intelligibili, sed per modum causæ efficientis, ut in se sint et existant, non ut a ratione formali, per quam redduntur Deo intelligibiles, vel representatæ. ii, 493, n. 19.
Omnipotentia non passiva, sed activa in Deo datur. iii, 888.
Omnipotentia quomodo dicatur posse in non ens. iii, 904, n. 28.
Abailardus ita Deo Patri tribuit omnipotentiam, ut eam deneget Filio Dei, et Spiritui sancto. iv, 15, n. 19.

Quod autem æque omnipotentia conveniat Filio, ac Patri ipsi, recte docetur. iv, 29, n. 18; 37, n. 3.
Responsio ad loco sacræ Scripturæ, quæ omnipotentiam Dei Filio denegare videntur. vi, 39, n. 5.
Omnipotentia, vide Christus et potentia.

OPERATIO.

Operationis et cooperationis rerum inferiorum causa et principium est Deus. iii, 387, n. 6.
Operatio quid importat, et quomodo Deo tribuitur. iii, 218, n. 18.
Operatio in Deo quomodo dicatur voluntas signi. iii, 482, n. 4.
Operatio et esse sunt actus diversi in rebus creatis. iv, 713, n. 33.
Operatio prima intellectus nostri est simplicium apprehensio; secunda, est compositio, et divisio; tertia est discursus: secunda et tertia non est in Angelis, sed bene prima. iv, 846, n. 26; 862, n. 27.
Operatio quomodo causetur a delectatione, et illam causet. v, 56, n. 24.
Operatio increata nequit reddere operans agens creatum. v, 177, n. 21.
Operatio intellectus, vide cognitio et intellectio.
Operatio sensuum externorum, vide sensus.
Operatio ex metu facta, vide timor.
Operatio voluntaria, vide voluntarium.
Operatio necessaria, vide necessarius et necessitas.
Operatio libera, vide libertas et liberum.
Vitalis debet procedere ab agente, et esse forma intrinseca illius. viii, 302, n. 20.
Explicatur illud principium: operatio sequitur ad esse. viii, 486, n. 28.
Operatio in esse moris respicit suppositum. viii, 486, n. 28.
Operatio Christi, vide actio et Christus.

OPEROR.

Operari libere, et indifferenter quid. iii, 253, n. 4.
Operari libere et indifferenter quid. iii, 253, n. 4.
Nulla substantia creata operatur immediate. iv, 709, n. 27.
Substantia prius, et immediatius ordinatur ad esse, quam ad operari. iv, 712, n. 31.
Operari enim sequitur esse. iv, 715, n. 36.

OPHIR.

Ophir in Hispania fuit juxta Brachatham, et Gallæciam. vii, 924, n. 27, vide Tharsis.

OPINIO.

Opinionum diversitas est in Angelis, etiam bonis, circa ea quæ cognoscunt conjecturaliter. Concordantur tamen subinde, postquam divinam voluntatem consuluerunt. iv, 990, n. 12.
Opinio probabilis est illa, quæ apparet sic omnibus, aut pluribus, aut etiam paucioribus, et maxime versatis in illa scientia. vi, 138, n. 32, vide minister, princeps dubitans, probabilitas practica et sacramentorum iudex.
Opinio probabilis ut talis sit, et ut practice sequi possit quos doctores requirat quot, et quantæ auctoritatis, et probitatis. vi, 138, n. 29, vide doctor et Princeps.
Opinio probabilis speculative, practice autem habens damnum secutum non est probabilis practice. vi, 136, n. 26.
Opiniones duæ probabiles oppositæ circa idem bene possunt formari, et quare. vi, 142, n. 45.
Opinio probabilis practice tuta est, et sequi potest etiam relicta probabiliori. vi, 143, n. 50, vide probabilitas practica.
Opinio probabilis speculative tantum, et non practice non est tuta, nec sequenda. vi, 143, n. 50, vide conscientia probabilis.
Inter duas opiniones æque probabiles quid determinet iudicium ad inclinandum in unam potius quam in aliam. vi, 144, n. 53.
Opinio probabilior, et securior debet sequi, et non solum probabilis, quando sequitur damnum tertii, vel communitatis. vi, 168, n. 38, vide princeps.
Opinionis habitus non datur in Angelo. vi, 266, n. 35.
Opinio, et vitium non sunt difficile mobiles essentialiter. vi, 270, n. 2.
Opinio non est ex specie sua habitus, sed solum accidentaliter, et ratione status. Et sic intelligendus est D. Thomas quando vocat eam habitum. vi, 275, n. 14; 351, n. 19; 352, n. 21, vide et vitium.
Opinio non potest unico actu generari, sed pluribus. vi, 345, n. 4, vide ars, habitus, scientia, virtus et vitium.